VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Pienempään piiriin

Jälleen yksi politiikan perinnäistapa on murtunut kaikkivaltiaan median edessä. Ensimmäisen kauden kansanedustaja, keskustan puheenjohtaja **Juha Sipilä** siirtyi suuren salin takarivistä kolmanteen riviin neljännen kauden edustajien keskelle.

Viime vaalikaudella vastaavan hypyn suoritti vasemmistoliiton johtoon valittu ensikertalainen **Paavo Arhinmäki**. Silloin temppua pidettiin hiukan lapsellisena. Alkuvuodesta monta askelta eteen ponnahti kokoomuksen ryhmänjohtaja **Petteri Orpo**.

Nopeasykkeinen keskustelu, debatti on noussut eduskunnan näkyvimmäksi toimintatavaksi. Puhemies **Eero Heinäluoman** (sd.) kaudella kehitystä on kiihdytetty. Heinäluoma suosii puolueiden johtohenkilöiden ja hallituksen sananvaihtoa. Keskustelu näyttää sähäkämmältä, kun sitä käydään salin etuosan pienessä piirissä.

Vastapainoksi tietylle sektorille erikoistuneet kansanedustajat jäävät varjoon. Eduskunnassa ei kuukauteen käyty muuta kuin ylätason sananvaihtoa osinkoverosta. Sosiaali-, kunta- ja koulupoliitikot kiristelivät turhautuneina hampaitaan.

Seiskassa tavataan

Mediakin kehui Juha Sipilää, kun tämä osoitti ymmärtävänsä yritysverotuksesta enemmän kuin maan hallitus.

Kilpailevan oppositiopuolueen johtaja **Timo Soini** (ps.) kiljaisee joka kerta kuin sika pistoksissa, kun Sipilää kehutaan. Vasemmistoliittolaiset oivalsivat tämän ja alkoivat kehua Sipilää lisää. Viimeksi **Kari Uotila** (vas.) härnäsi ja Soini huusi. Vain kalamies on kateellisempi kuin poliitikko naapurin saamasta huomiosta.

Onneksi kaikissa puolueissa on likaisten temppujen osastot, jotka iskevät tikarin yhtä mieluusti omaan kuin vieraiden selkään. Sipilän on hyvä muistaa, että media ei koskaan nosta muuten kuin pudottaakseen alas kovaa ja korkealta. Jokaisen ihmisen elämästä löytyy aineksia Seiskan lööppiin, jos tilanteen logiikka siihen vie.

Jotta EU ei suuttuisi

Suurten johtajien verokeskustelun varjossa eduskunta tekee normaalia työtään. Esimerkiksi tälläkin palstalla sivuttu, helmikuussa valiokuntaan lähetetty omistajakuljettajien työaikalaki on valmistumassa.

Kalle Jokisen (kok.) johtama liikennevaliokunta toteaa lausunnossaan yksimielisesti, ettei EU:n vaatimaa työaikakirjanpitoa omistajakuljettajilta kannata vaatia, koska sen paikkansa pitävyyttä ei voi valvoa.

Tarja Filatovin (sd.) johtama työasiainvaliokunta sanoo kuitenkin lopullisessa mietinnössä hallituspuolueiden äänin, että omistajan on kirjattava työaikansa. Ajopiirturin kiekot eivät riitä. Muuten EU suuttuu, ja siitä on Suomelle hirmuiset seuraukset.

Yksiselitteisesti ei selviä, mikä omistajan työajaksi lasketaan. Filatovin valiokunnan mukaan kuitenkin omistajakuljettajien väsymykseen liittyy myös yrityksen toimeentulon varmistamista. Ilmeisesti velkaisen kuorma-auton omistajan on pysyttävä ratista kaukana.

Moraali vaatii

Eduskunta otti pienen aikalisän sopiakseen kansanaloitteiden käsittelyjärjestyksestä. Pääsäännöksi näyttää tulevan, että 50 000 kansalaisen allekirjoittamaan aloitteeseen suhtaudutaan kuin 101 kansanedustajan allekirjoittamaan aloitteeseen.

Kiisteltyyn parisuhdelakiin liittyy periaatteellisia näkökohtia, jotka puoltavat sen käsittelemistä aikanaan kaikella vakavuudella. Mikä on kohtuullinen vähemmistösuoja?

Parisuhdelakia ei otettu hallitusohjelmaan, koska yksi hallituspuolue, kristillisdemokraatit, sitä ehdottomasti vastusti. Jos viisi kansanedustajaa pystyy estämään jonkin asian ottamisen eduskunnan käsiteltäväksi, vähemmistösuoja on huomattavan pitkällä.

Kristillisdemokraatit saivat viime vaaleissa 118 453 ääntä. Parisuhdelakia esittävä kansalaisaloite sai parissa päivässä enemmän allekirjoittajia. Siitä syntyy moraalinen velvollisuus ottaa asia oikeasti käsiteltäväksi.

Esityksen läpimeno ei ole taattu. Näissä asioissa jokainen edustaja painii omatuntonsa kanssa.

PEKKA ALAROTU

VIIKON VÄRSSY

Jyrkin, Ollin iltasatu
vauras kuja, vauras katu
eeuun kulkee joka laitaan
eikä joudu kukaan kaitaan
leipään tyytymään

Uskovat nää innoin veikot
eivät velkaan sorru heikot
marssivat noin yhtä jalkaa
vaikka vakainkin jo alkaa
usko hyytymään

Brysselhovi, vallan väki
oman edun pelkän näki
yhteishengen kokevat
ja neroutaan hokevat
”Joukot säästäkää!”

Loppuu löysä rahan jako
ei nuoren väen maastapako
EU-säännöt, EU-ansat
kahlitsivat kilvat,kansat
ne vapaiks’ päästäkää!

JUHA AALTOILA

MT 50 VUOTTA SITTEN - 13.4.

Lumen sulamisen vaikutus ei vielä tunnu vesistöissä

Hydrologisen toimiston tekemien havaintojen mukaan ei vielä huhtikuun 10 p:ään mennessä ole todettu veden nousua missään vesistössä. Lumen sulaminen on kuitenkin edistynyt jo siinä määrin, että sulaveden vaikutus alkaa vähitellen tuntua vesistöissä. Nyt ennen kevätnousun alkamista on päävesistöissä vettä normaalimäärä tai sitä enemmän. Pienissä vesistöissä vesi on alentunut alle tavallisen talviminimin. Suuraltaissa vedenkorkeudet tällä hetkellä poikkeavat ajankohdan normaaliarvoista seuraavasti: Pielinen 0, Kallavesi +9, Saimaa + 34, Keitele -5, Päijänne +11, Vanajavesi -92, Längelmävesi 0, Oulujärvi -90 ja Kemijärvi +26 sm.

MARKKU VUORIKARI

Monet nuoret pääsevät työkokeiluun nuorisotyöntekijä Suvi Munnukan avustuksella. Hartolan työpajalla saa apua myös ammatinvalintaan ja oman elämän hallintaan.

Etsivä nuorisotyö tavoittaa tietokoneelle jämähtäneitä nuoria

Maaseudulla etsivä nuorisotyö räätälöidään nuoren mukaan. Uuninpankkopojat ovat vaihtuneet tietokonepojiksi, joita nuorisotyöntekijä Suvi Munnukka auttaa arjen ongelmissa.

Nuoren elämä saattaa olla yhtä kaaosta. Etsivän nuorisotyön avulla hänet voidaan ohjata vaikka työharjoitteluun.

HARTOLA

Hartolan kunnan etsivä nuorisotyöntekijä **Suvi Munnukka** tapaa nuoria nuorisotila Nuokulla, huoltoasemalla ja yläkoulun ruokavälitunnilla. Maaseudulla moni asia on mietittävä toisella lailla kuin kaupungeissa.

”Kaupunkien kollegat kertoivat, että kahvilaan on hyvä sopia tapaaminen nuoren kanssa. Meillä on täällä muutama huoltoasema. En todellakaan voisi sopia tapaamista ongelmistaan puhuvan nuoren kanssa sinne, koska sen tietäisivät kaikki.”

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on saada mahdollisimman moni nuori mukaan toimintaan ja luoda kontakteja. Tsemppaaminen koulunkäynnissä, työharjoittelupaikan etsiminen tai lomakkeiden täyttäminen nuoren tukena kuuluvat työnkuvaan.

Kädenojennus koulupudokkaille

”Tarpeen mukaan lähden nuoren kanssa hoitamaan asioita Kelaan, työkkäriin tai sosiaalitoimistoon. Korostan, että kaikki tapahtuu nuoren omasta tahdosta ja halusta. Nuorisotyötä ei tehdä tuputtamalla tai ilman nuoren omaa tahtoa.”

Hartolan kunta käynnisti viime syksynä etsivän nuorisotyön hankkeen opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustuksella.

”Kunta halusi kartoittaa koulupudokkaita ja alle 25-vuotiaita vain peruskoulun käyneitä nuoria. Moni heistä tarvitsee apua sopivan opiskelu- tai työpaikan etsimisessä.”

Vanhemmat huolissaan nuorista

Tällä hetkellä Munnukan asiakkaana on kuusitoista nuorta, joista kaksi on tyttöjä. Ikähaitari on 16–23 vuotta.

Poikavoittoisuus näkyy etsivässä nuorisotyössä myös valtakunnallisesti.

”Maaseudun uuninpankkopojat ovat nykyisin tietokoneelle jämähtäneitä syrjäkylien poikia, jotka ovat naimisissa tietokoneen kanssa. Vanhemmat soittavat minulle ja ovat huolissaan.”

Yleensä silloin sovitaan, että Munnukka menee käymään kotona ja kertoo työstään.

Salpauksen oppilaitoksen koulukuraattori ilmoittaa Munnukalle jokaisesta opintonsa keskeyttäneestä hartolalaisesta nuoresta. Tätä vaatii nuorisolakikin.

Pienen kunnan etuna on, että byrokratia ei jyllää vaan työntekijöiden on helppo toimia keskenään.

Nuoren etu on kaikkien etu

”Tilanteesta riippuen teemme yhteistyötä nuorten työpajan työntekijän tai vapaa-aikaohjaajan kanssa. Sosiaalityöntekijöidenkin kanssa on helppo asioida. Asiakkaat ovat yhteisiä ja haluamme auttaa heitä yhdessä. Se on kaikkien etu.”

Miksi etsivää nuorisotyötä tarvitaan maaseudulla? Luottamuksen syntyminen voi vaatia kuukausia, mutta tulokset ja nuoret palkitsevat.

”Nuorilla ei ole ikinä liikaa turvallisia aikuisia. On tärkeää, että omista asioista voi puhua ulkopuolisen kanssa. Jos nuori saadaan ohjauksella ja tuella vaikka toimeentulotuen piiristä työharjoitteluun ja eteenpäin, se on suuri askel.”

Työtä ja opiskelupaikkoja

Etsivä nuorisotyö on tuottanut tulosta.

Muutama nuori on päässyt opiskelemaan toisen asteen oppilaitokseen, työkokeiluun tai nuorten työpajaan. Nuorten kanssa on täytetty yhdessä yhteishakulomakkeita ja etsitty kesätöitä.

TE-toimisto on tärkeä kontakti etsivässä nuorisotyössä. Sitä kautta nuoret pääsevät työkokeiluun ja työpajoihin. Munnukkaa tarvitaan usein mukaan ensimmäiselle käynnille. Niin on nuorella vahvempi ja itsevarmempi olo.

”Käyn moikkaamassa ja kysymässä nuorelta, mitä kuuluu, kun hän on päässyt työkokeiluun. On tärkeää, että kontakti ja luottamus säilyvät.”

Etsivä nuorisotyö vaatii erityisosaamista työntekijältä. Munnukka osallistuu Humanistisen ammattikorkeakoulun Humakin etsivän nuorisotyön täydennyskoulutukseen. Ryhmään kuuluu nuorisotyöntekijöitä ympäri Suomea.

PIRJA PELTOMÄKI

»Käyn moikkaamassa ja kysymässä nuorelta, mitä kuuluu, kun hän on päässyt työkokeiluun. On tärkeää, että kontakti ja luottamus säilyvät.«

SUVI MUNNUKKA

ETSIVÄ NUORISOTYÖ

Lähes 300 kuntaa jo mukana

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on tarjota nuorelle mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin.

Yhdessä nuoren kanssa etsitään ratkaisuja pulmiin ja autetaan nuorta löytämään tarvitsemansa palvelut.

Ensisijaisesti autetaan alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai tarvitsevat tukea palvelujen saamiseen.

Tukea etsivään nuorisotyöhön myöntää opetus- ja kulttuuriministeriö.

Viime vuonna valtionavulla tuettua etsivää nuorisotyötä teki yli 340 henkilöä 279 kunnassa ympäri Suomea.

Kunta järjestää nuorisolain mukaan tarvittaessa etsivää nuorisotyötä. Lain muutos tuli voimaan toissavuoden alusta.

Nuorten hyvinvointi on tänä vuonna yhtenä painopisteenä myös Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän hyvinvointipalvelujen teemaryhmässä.

4H-kerhoissa ehkäistään syrjäytymistä

Syrjäytymisen ehkäisy voi alkaa 4H-kerhossa, Sysmän 4H-yhdistyksen toiminnanjohtaja **Mia Kärkkäinen** painottaa.

”Vaikka jälkihoito ja etsivä nuorisotyö ovatkin tärkeitä, tulee mieleen kysyä, miksi ei voitaisi kohdistaa rahaa myös ennaltaehkäisevään nuorisotyöhön ja nuorten aktivoimiseen.”

Sysmän 4H järjestää Ravioskorven, Nuoramoisten ja Luhangan sivukylillä kerhotoimintaa koulun jälkeen. Paikkoina ovat entiset ja nykyiset kyläkoulut sekä kylätalot.

Lasten kerhotoiminta on Kärkkäisen mukaan parasta ennaltaehkäisevää nuorisotyötä.

”Jos on hankaluuksia kerhossa, sen huomaa ajoissa. Ohjaajana tunnen nuoret lapsesta saakka. Ei ole syrjäytyneitä nuoria, koska nuorten kanssa toimiminen on aloitettu jo kerhoissa. He tuntevat minut ja minä tunnen heidät.”

Ongelmallisina toiminnanjohtaja pitää maaseudun koulukuljetuksia ja niihin liittyvää byrokratiaa.

”Kuntien ei tarvitse Suomessa järjestää kyytejä harrastuksiin eikä kaikkien koulu pääty samaan aikaan. Jos kerho pidetään koulun jälkeen, alakoululaiset eivät välttämättä pääse enää kotiin, koska he eivät voi aina käyttää samaa koulukuljetusta kuin yläkoululaiset.”

Koululaisten kuljetukset toimivat Kärkkäisen mukaan Sysmässä, mutta eivät yhtä hyvin esimerkiksi kaikissa lähikunnissa.

PIRJA PELTOMÄKI